

دسترسی در سایت <http://jnrm.srbiau.ac.ir>

سال دهم، شماره چهارم و هفتم، فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۳

شماره شاپا: ۵۸۸-۲۵۸۸X

پژوهش‌های نوین در ریاضی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

نگاشت‌های غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار در فضاهای باناخ

روشنک لطفی کار^{۱*}، غلامرضا زمانی اسکندانی^۲، معصومه رئیسی^۳

^(۱) گروه ریاضی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه ایلام، ایلام، ایران

^(۲و۳) گروه ریاضی محض، دانشکده علوم ریاضی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

تاریخ ارسال: ۱۴۰۰/۰۸/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۱۴

چکیده

در سال ۲۰۰۸ کوساکا و تاکاهاشی در فضاهای باناخ هموار اکیدا محدب انعکاسی نگاشت‌های غیرپخشی را معرفی و به مطالعه خواص آنها پرداختند [۱]. بعد از آن محققان زیادی به مطالعه روی این نگاشت‌ها پرداختند و چندین قضیه در مورد نقاط ثابت این نگاشت‌ها را ثابت کردند. لازم به ذکر است که نگاشت‌های غیرپخشی به خاطر کاربردهای فراوانی که دارند از اهمیت زیادی در آنالیز غیرخطی برخوردارند. در این مقاله به معرفی و بررسی نگاشت‌های غیرپخشی مجموعه مقدار، که آنها را نگاشت‌های غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار می‌نامیم، خواهیم پرداخت. برای این منظور فاصله هاسدورف برگمن را روی زیر مجموعه‌های بسته و کراندار یک فضای باناخ تعریف کرده و خواص آن را بررسی خواهیم کرد. بعلاوه یک قضیه همگرایی ضعیف برای تقریب نقطه ثابت مشترکی از یک خانواده متناهی از نگاشت‌های غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار در فضاهای باناخ ارائه خواهیم کرد. در نهایت یک قضیه وجودی برای نقاط ثابت نگاشت‌های غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار را اثبات خواهیم کرد. نتایج ارائه شده در این مقاله برخی از نتایج موجود را نیز تعمیم و بهبود می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: نگاشت‌های غیرپخشی، متر هاسدورف، فاصله برگمن، نقطه ثابت.

۱- مقدمه

فرض کنید C یک زیرمجموعه محدب، بسته و ناتهی از فضای هیلبرت H باشد. نگاشت $T: C \rightarrow C$ را غیرپخشی گویند هرگاه به ازای هر $x, y \in C$ داشته باشیم:

$$\|Tx - Ty\|^2 \leq \|x - Ty\|^2 + \|y - Tx\|^2$$

اخیراً ایמות و تاکاهاشی [۲] نشان داده‌اند که نگاشت $T: C \rightarrow C$ غیر پخشی است اگر و تنها اگر به ازای هر $x, y \in C$ داشته باشیم:

$$\|Tx - Ty\|^2 \leq \|x - y\|^2 + 2\langle x - Tx, y - Ty \rangle.$$

فرض کنید C زیرمجموعه ناتهی از فضای هیلبرت H باشد، مجموعه همه زیرمجموعه‌های ناتهی، بسته و کراندار C را با نماد $CB(C)$ و مجموعه همه زیر مجموعه‌های ناتهی و فشرده C را با نماد $K(C)$ نشان خواهیم داد. متر هاسدرف H روی $CB(C)$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$H(A, B): \max\{\sup_{x \in A} d(x, B), \sup_{y \in B} d(y, A)\}$$

به ازای هر A و B از $CB(C)$ که در آن $d(x, B) = \inf\{d(x, z) : z \in B\}$

فرض کنید $T: X \rightarrow \mathbb{R}^X$ یک نگاشت مجموعه مقدار باشد، $x \in X$ را نقطه ثابت T می‌گویند هرگاه $x \in T(x)$. مجموعه همه نقاط ثابت T را با نماد $F(T)$ نشان می‌دهیم.

چولمبیاک و همکارانش در [۳،۴] نگاشت‌های k -غیرپخشی مجموعه مقدار را به صورت زیر تعریف کرده‌اند:

$$H^k(Tx, Ty) \leq k(d^k(x, Ty) + d^k(Tx, y)), \quad \forall x, y \in C,$$

که در آن $k \in (0, \infty)$. برای $k = \frac{1}{2}$ این رده از نگاشت‌ها را نگاشت‌های غیرپخشی نامیدند. آنها همچنین روش تکراری زیر را برای تقریب یک نقطه ثابت مشترک خانواده متناهی از نگاشت‌های غیرپخشی $T_i: C \rightarrow K(C)$ ارائه کردند:

$$x_{n+1} \in \alpha_{n,n} x_n + \alpha_{i,n} T_i x_n \quad n \geq 1$$

و تحت شرایطی ثابت کردند که دنباله $\{x_n\}$ همگرای ضعیف به عضوی از $\bigcap_{i=1}^m F(T_i)$ است.

در سال ۱۹۶۷ برگمن [۵] فاصله برگمن را معرفی و به کاربردهای موثر آن در مسایل آنالیز غیرخطی پی برد. فرض کنید $f: X \rightarrow [0, +\infty)$ یک تابع لژاندر باشد، فاصله برگمن نسبت به f تابع $D_f: \text{dom } f \times \text{intdom } f \rightarrow [0, +\infty)$ می‌باشد که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$D_f(y, x) := f(y) - f(x) - \langle y - x, \nabla f(x) \rangle.$$

لازم به یادآوری است که D_f یک متر به معنای متعارف آن نمی‌باشد. واضح است که $D_f(x, x) = 0$ ولی $D_f(x, y) = 0$ ممکن است $x = y$ را نتیجه ندهد، با این حال اگر f تابع لژاندر باشد، این رابطه را خواهیم داشت [۶]. فاصله برگمن در کل متقارن نمی‌باشد و در نامساوی مثلثی صدق نمی‌کند، اما به ازای هر x از دامنه f و هر y از درون دامنه f در خاصیت سه نقطه‌ای زیر صدق می‌کند:

$$D_f(x, y) + D_f(y, z) - D_f(x, z) = \langle x - y, \nabla f(z) - \nabla f(y) \rangle.$$

همچنین فاصله برگمن به ازای هر y و w متعلق به دامنه f و هر x و z متعلق به درون دامنه f در خاصیت چهار نقطه‌ای زیر صدق می‌کند:

$$D_f(x, y) + D_f(w, z) - D_f(x, z) - D_f(w, y) = \langle x - w, \nabla f(z) - \nabla f(y) \rangle.$$

به آسانی دیده می‌شود که اگر X فضای هیلبرت و $f(x) = \|x\|^2$ ، آنگاه $D_f(x, y) = \|x - y\|^2$

فاصله برگمن کاربردهای زیادی در مسایل مختلف آنالیز غیرخطی دارد که علاقمندان می‌توانند به [۶،۱۶] مراجعه کنند.

در این مقاله، ابتدا فاصله هاسدرف برگمن را روی زیر مجموعه‌های بسته و کراندار یک فضای باناخ تعریف کرده، سپس با استفاده از این مفهوم نگاشت‌های غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار را در فضاهای باناخ تعریف کرده، به بررسی خواص این نگاشت‌ها خواهیم پرداخت. همچنین یک قضیه همگرایی ضعیف برای تقریب نقطه ثابت مشترکی از یک خانواده متناهی از نگاشت‌های غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار در فضاهای باناخ ارائه خواهیم داد. در نهایت یک قضیه وجودی برای نقاط ثابت نگاشت‌های غیرپخشی برگمن ثابت خواهیم کرد. نتایج ارائه شده در این مقاله برخی از نتایج موجود را تعمیم می‌دهد.

۲- پیش‌نیازها

در این بخش به یادآوری برخی مفاهیم و لم‌های مقدماتی که در نتایج اصلی این مقاله مورد استفاده قرار خواهند گرفت، می‌پردازیم. در سراسر این مقاله X را یک فضای باناخ حقیقی انعکاسی و C را زیرمجموعه‌ای محدب، بسته و ناتهی از X در نظر می‌گیریم. اگر $\{x_n\}$ یک دنباله در X و $x \in X$ باشد، همگرایی ضعیف $\{x_n\}$ به x را با $x_n \rightarrow x$ و همگرایی قوی $\{x_n\}$ به x را با $x_n \rightarrow x$ نمایش می‌دهیم. فرض کنید $f: X \rightarrow (-\infty, +\infty]$ تابعی سره، محدب و نیم‌پیوسته پایین باشد. دامنه f را با نماد $dom f$ نمایش می‌دهیم که برابر مجموعه $\{x \in X: f(x) < \infty\}$ است. فرض کنید $x \in dom f$. زیر مشتق f در x به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\partial f(x) = \{\xi \in X^*: f(x) + \langle y - x, \xi \rangle \leq f(y), \forall y \in X\},$$

و مزدوج فنچل f تابع $f^*: X^* \rightarrow (-\infty, \infty]$ می‌باشد که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$f^*(\xi) = \sup\{\langle x, \xi \rangle - f(x): x \in X\}.$$

می‌دانیم که $x^* \in \partial f(x)$ اگر و تنها اگر

$$f(x) + f^*(\xi) = \langle x, \xi \rangle,$$

و f^* تابعی سره، محدب و نیم‌پیوسته پایین می‌باشد. تابع $f: X \rightarrow (-\infty, +\infty]$ را محدود گویند هرگاه $dom f^* = X^*$. فرض کنید $f: X \rightarrow (-\infty, +\infty]$ تابعی محدب باشد، مشتق سوئی f در نقطه x و در جهت y را با نماد $f^\circ(x, y)$ نشان می‌دهند و به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$f^\circ(x, y) := \lim_{t \downarrow 0} \frac{f(x + ty) - f(x)}{t}.$$

با میل دادن $t \rightarrow 0$ ، اگر حد فوق به ازای هر y موجود باشد f در نقطه x مشتق‌پذیر گاتو می‌گویند. در این صورت گرادیان f در نقطه x نگاشت خطی $\nabla f(x)$ می‌باشد که به ازای هر y متعلق به X به فرم $f^\circ(x, y) := \langle y, \nabla f(x) \rangle$ تعریف می‌شود. نگاشت f را مشتق‌پذیر گاتو گویند هرگاه f در هر نقطه از x متعلق به درون دامنه f مشتق‌پذیر گاتو باشد. اگر حد فوق برای هر $y \in X$ که $\|y\| = 1$ به طور یکنواخت موجود باشد، تابع f را در x مشتق‌پذیر فرشه گویند. f را روی مجموعه $E \subseteq X$ به طور یکنواخت مشتق‌پذیر فرشه گویند، هرگاه حد فوق برای هر $x \in E$ و هر $y \in X$ که $\|y\| = 1$ به طور یکنواخت به دست آمده باشد.

تعریف ۱-۲ نگاشت f را لژاندر گویند هرگاه در شرایط زیر صدق کند:

$$(L^1) \quad \partial f \text{ روی دامنه‌اش تک مقداری و درون دامنه } f \text{ ناتهی باشد،}$$

$$(L^2) \quad \partial f^* \text{ روی دامنه‌اش تک مقداری و درون دامنه } f^* \text{ ناتهی باشد.}$$

چون X انعکاسی فرض شده است، $(\partial f)^{-1} = \partial f^*$ (مرجع [۱۷] صفحه ۸۲) که این همراه با شرایط (L^1) و

(L^2) برابری‌های زیر را ایجاب می‌کند:

$$\nabla f = (\nabla f^*)^{-1}, \text{ran } \nabla f = \text{dom } \nabla f^* = \text{int } \text{dom } f^*, \text{ran } \nabla f^* = \text{dom } \nabla f = \text{int } \text{dom } f$$

همچنین شرایط (L^1) و (L^2) همراه با قضیه ۴-۵ از [۶] ایجاب می‌کند که نگاشت‌های f و f^* در درون دامنه-هایشان اکیداً محدب می‌باشند و f تابع لژاندر است اگر و تنها اگر f^* لژاندر باشد. مثال‌های جالب بیشتری از نگاشت‌های لژاندر در [۶] مورد بررسی قرار گرفته‌اند. اگر X یک فضای باناخ اکیداً محدب و هموار باشد آنگاه نگاشت‌های $\|\cdot\|^p$ برای هر $p \in (1, \infty)$ لژاندر هستند.

نگاشت لژاندر $f: X \rightarrow (-\infty, +\infty]$ را در نقطه $x \in \text{int dom } f$ کلاً محدب گویند هرگاه اندازه تحدب کلی f در x ، یعنی نگاشت $[0, +\infty] \rightarrow [0, +\infty]: v_f(x, \cdot)$ که به صورت

$$v_f(x, t) := \inf\{D_f(y, x) : y \in \text{dom } f, \|y - x\| = t\},$$

تعریف می‌شود، برای هر $t > 0$ مثبت باشد. این نماد برای اولین بار توسط بوتناریو و یوسم [۸] معرفی شده است. فرض کنید E زیرمجموعه ناتهی از X باشد، اندازه تحدب کلی نگاشت f روی E به صورت

$$v_f(E, t) := \inf\{v_f(x, t) : x \in E \cap \text{int dom } f\},$$

تعریف می‌شود. نگاشت f را روی زیرمجموعه‌های کراندار محدب کلی گوییم هرگاه v_f برای هر زیرمجموعه ناتهی و کراندار E و به ازای هر $t > 0$ مثبت باشد.

از لم‌های زیر برای اثبات نتایج خود استفاده خواهیم کرد.

لم ۲-۲: [۱۳] اگر نگاشت $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ لژاندر، بطور یکنواخت مشتق پذیر فرشه و روی زیرمجموعه‌های کراندار X کراندار باشد، آنگاه ∇f روی زیرمجموعه‌های کراندار E به طور یکنواخت پیوسته است.

لم ۲-۳: [۸] نگاشت لژاندر $f: X \rightarrow (-\infty, +\infty]$ روی زیرمجموعه‌های کراندار X کلاً محدب است اگر و تنها اگر برای هر دنباله کراندار $\{x_n\}$ در $\text{int dom } f$ و هر دنباله $\{y_n\}$ در $\text{dom } f$ داشته باشیم:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} D_f(y_n, x_n) = 0 \implies \lim_{n \rightarrow \infty} \|y_n - x_n\| = 0.$$

لم ۲-۴: [۱۴] فرض کنید $f: X \rightarrow (-\infty, +\infty]$ مشتق پذیر گاتو و کلاً محدب باشد. اگر $x \in X$ و دنباله $\{D_f(x_n, x)\}$ کراندار باشد، آنگاه دنباله $\{x_n\}$ نیز کراندار است.

لم ۲-۵: [۱۸] فرض کنید $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نگاشت لژاندر باشد به طوری که ∇f^* روی زیرمجموعه‌های کراندار $\text{int dom } f^*$ کراندار باشد. اگر $x \in X$ و $\{D_f(x_n, x)\}$ کراندار باشند، در این صورت $\{x_n\}$ نیز کراندار است.

تصویر برگمن $x \in \text{int dom } f$ تحت f روی زیرمجموعه ناتهی، بسته و محدب $C \subset \text{int dom } f$ ، بردار منحصر به فرد $\overline{\text{Proj}}_C^f(x) \in C$ می‌باشد که به صورت زیر تعریف می‌شود [۵]:

$$D_f(\overline{\text{Proj}}_C^f(x), x) = \inf\{D_f(y, x) : y \in C\}.$$

مانند تصویر متری در فضاهای هیلبرت، تصویر برگمن متناظر با توابع کلاً محدب و مشتق پذیر گاتو دارای مشخصه تغییراتی زیر است که برای اثبات می‌توان به نتیجه ۴-۴، [۱۰] مراجعه کرد.

لم ۲-۶: فرض کنید f نگاشت مشتق پذیر گاتو و کلاً محدب روی درون دامنه f باشد. همچنین فرض کنید $x \in \text{int dom } f$ و $C \subset \text{int dom } f$ بسته، محدب و ناتهی باشد. اگر $\hat{x} \in C$ ، آنگاه گزاره‌های زیر معادلند.

$$\hat{x} = \overline{\text{Proj}}_C^f(x) \quad (۱)$$

(۲) $\hat{x} \in C$ جواب منحصر به فرد نامساوی تغییراتی زیر می‌باشد:

$$\langle z - y, \nabla f(x) - \nabla f(z) \rangle \geq 0, \quad \forall y \in C.$$

(۳) $\hat{x} \in C$ جواب منحصر به فرد نابرابری زیر می‌باشد:

$$D_f(y, z) + D_f(z, x) \leq D_f(y, x), \quad \forall y \in C.$$

مشابه مقالات [۲۰، ۱۹]، تابع $V_f: X \times X^* \rightarrow [0, +\infty]$ وابسته به نگاشت f را به صورت

$$V_f(x, x^*) = f(x) - \langle x, x^* \rangle + f^*(x^*), \quad \forall x \in X, x^* \in X^*,$$

تعریف می‌کنیم، بنابراین برای هر $x \in X$ و $x^* \in X^*$ داریم:

$$V_f(x, x^*) = D_f(x, \nabla f^*(x^*)).$$

علاوه بر این، با استفاده از نامعادله زیرمشتق برای هر $x \in X$ و $x^*, y^* \in X^*$ داریم:

$$V_f(x, x^*) + \langle \nabla f^*(x^*) - x, y^* \rangle \leq V_f(x, x^* + y^*),$$

که برای اثبات به مرجع [۱] مراجعه شود. همچنین اگر $f: X \rightarrow (-\infty, +\infty]$ محدب، سره و نیم‌پیوسته پایین باشد، آنگاه $f^*: X^* \rightarrow (-\infty, +\infty]$ محدب، سره و نیم‌پیوسته پایین ستاره می‌باشد [۲۱]. بنابراین نسبت به متغیر دوم محدب است و برای هر $z \in X$ داریم:

$$D_f \left(z, \nabla f^* \left(\sum_{i=1}^N t_i \nabla f(x_i) \right) \right) \leq \sum_{i=1}^N t_i D_f(z, x_i),$$

که در آن $\sum_{i=1}^N t_i = 1$ ، $\{t_i\}_{i=1}^N \subset (0, 1)$ ، $\{x_i\}_{i=1}^N \subset X$.

فرض کنید B و S به ترتیب گوی واحد بسته و دیسک واحد از فضای باناخ X باشد. همچنین برای هر $r > 0$ فرض کنید $rB = \{z \in X: \|z\| \leq r\}$ نگاشت $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ روی زیرمجموعه‌های کراندار X محدب یکنواخت نامیده می‌شود اگر برای هر $t, r > 0$ داشته باشیم $\rho_r(t) > 0$ که در آن $\rho_r: [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\rho_r(t) = \inf_{\substack{x, y \in rB, \|x - y\| = t, \alpha \in (0, 1)}} \frac{\alpha f(x) + (1 - \alpha)f(y) - f(y) - f(\alpha x + (1 - \alpha)y)}{\alpha(1 - \alpha)},$$

به ازاء هر $t > 0$.

نگاشت ρ_r اندازه تحدب یکنواخت تابع f نامیده می‌شود و یک نگاشت صعودی می‌باشد.

لم ۲-۷: [۲۲] فرض کنید X یک فضای باناخ، $r > 0$ و f روی زیرمجموعه‌های کراندار X محدب یکنواخت باشد. در این صورت برای هر $i, j \in \{0, 1, \dots, n\}$ ، $x_k \in rB$ ، $\alpha_k \in (0, 1)$ با فرض $\sum_{k=0}^n \alpha_k = 1$ داریم:

$$f \left(\sum_{k=0}^n \alpha_k x_k \right) \leq \sum_{k=0}^n \alpha_k f(x_k) - \alpha_i \alpha_j \rho_r(\|x_i - x_j\|),$$

که در آن ρ_r اندازه تحدب یکنواخت نگاشت f می‌باشد.

نگاشت f روی زیرمجموعه‌های کراندار هموار یکنواخت [۲۳] نامیده می‌شود، اگر برای هر $r > 0$ ،

$$\lim_{t \downarrow 0} \frac{\delta_r(t)}{t} = 0$$

که در آن $\delta_r: [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\sigma_r(t) = \sup_{x \in rB, y \in S, \alpha \in (0, 1)} \frac{\alpha f(x + (1 - \alpha)ty) + (1 - \alpha)f(x - aty) - f(x)}{\alpha(1 - \alpha)}, \quad \forall t \geq 0.$$

نگاشت f را ابرافزاینده گویند اگر $\lim_{\|x\| \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{\|x\|} = +\infty$.

قضیه ۲-۸: [۲۳] فرض کنید $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نگاشت محدب و ابرافزاینده باشد. در این صورت گزاره های زیر معادلند:

- (۱) f روی زیرمجموعه‌های کراندار X ، کراندار و هموار یکنواخت است،
  - (۲) f مشتق پذیر فرشه و ∇f روی زیرمجموعه‌های کراندار X به طور یکنواخت پیوسته نرم به نرم می‌باشد،
  - (۳) $dom f^* = X^*$ ، f^* ابرافزاینده و محدب یکنواخت روی زیرمجموعه‌های کراندار X^* است.
- قضیه ۲-۹: [۲۳] فرض کنید $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ محدب و روی زیرمجموعه‌های کراندار X کراندار باشد. آنگاه گزاره‌های زیر معادلند:

- (۱) f ابرافزاینده و روی زیرمجموعه‌های کراندار X محدب یکنواخت است.
  - (۲) $dom f^* = X^*$ و f^* روی زیرمجموعه‌های کراندار X^* کراندار و هموار یکنواخت است.
  - (۳) $dom f^* = X^*$ و f^* مشتق پذیر فرشه و ∇f^* روی زیر مجموعه های کراندار X^* یکنواخت پیوسته است.
- قضیه ۱۰-۲: [۹] فرض کنید $f: X \rightarrow (-\infty, +\infty]$ نگاشت لژاندر باشد. نگاشت f روی زیرمجموعه‌های کراندار کلا محدب است اگر و تنها اگر روی مجموعه های کراندار محدب یکنواخت باشد.
- فرض کنید $1 < q \leq 2 \leq p$ که در آن $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$. اندازه تحدب عبارت است از نگاشت $\delta_X: [0, 2] \rightarrow [0, 1]$ که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\delta_X(\varepsilon) = \inf \left\{ 1 - \frac{\|x + y\|}{2} : \|x\| = \|y\| = 1, \|x - y\| \geq \varepsilon \right\}.$$

X را محدب یکنواخت گویند اگر برای هر $\varepsilon \in (0, 2]$ داشته باشیم $\delta_X(\varepsilon) > 0$ و آن را $-p$ محدب یکنواخت گویند اگر ثابت $C_p > 0$ وجود داشته باشد به طوری که برای هر $\varepsilon \in (0, 2]$ ، $\delta_X(\varepsilon) \geq C_p \varepsilon^p$. اندازه همواری عبارت است از نگاشت $\rho_X: [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\rho_X(\tau) = \sup \left\{ \frac{\|x + \tau y\| + \|x - \tau y\|}{2} - 1 : \|x\| = \|y\| = 1 \right\}.$$

X را هموار گویند اگر برای هر $\tau > 0$ ، $\rho_X(\tau) > 0$ و آن را هموار یکنواخت گویند اگر $\lim_{\tau \rightarrow 0} \frac{\rho_X(\tau)}{\tau} = 0$ و $-q$ هموار یکنواخت گویند، اگر ثابت $C_q > 0$ وجود داشته باشد به طوری که برای هر $\tau > 0$ داشته باشیم $\rho_X(\tau) \leq C_q \tau^q$.

برای فضای $-p$ محدب یکنواخت، رابطه زیر بین نرم و فاصله برگمن برقرار است [۲۴]:

$$\tau \|x - y\|^p \leq D_{\frac{1}{p}, \|\cdot\|^p}(x, y) \leq \langle x - y, J_X^p(x) - J_X^p(y) \rangle,$$

که در آن $\tau > 0$ ثابت و نگاشت دوگان $J_X^p: X \rightarrow X^*$ برای هر $x \in X$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$J_X^p(x) = \{f \in X^*, \langle x, f \rangle = \|x\|^p, \|f\| = \|x\|^{p-1}\}.$$

قضیه ۲-۱۱: [۲۵] اگر X فضای باناخ محدب یکنواخت باشد، آنگاه نگاشت $f_p(\cdot) = \frac{1}{p} \|\cdot\|^p$ کلا محدب است.

۳-نتایج اصلی

در این بخش ابتدا فاصله هاسدرف برگمن را روی $CB(X)$ تعریف کرده سپس به معرفی دسته جدیدی از نگاشت‌های مجموعه مقدار روی فضای انعکاسی باناخ پرداخته و برخی از خواص این نگاشت‌ها را بررسی خواهیم کرد.

تعريف ۳-۱: فرض كنيد $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نگاشت لژاندر باشد. فاصله هاسدرف برگمن (BH) روى $CB(X)$ براى هر $A, B \in CB(X)$ به صورت زير تعريف مى‌شود

$$BH(A, B) := \max\{\sup_{a \in A} Bdist(a, B), \sup_{b \in B} Bdis(A, b)\},$$

كه در آن $Bdist(A, b) = (\inf_{a \in A} D_f(a, b))^{\frac{1}{\gamma}}$ و $Bdist(a, B) = (\inf_{b \in B} D_f(a, b))^{\frac{1}{\gamma}}$.
تعريف ۳-۲: فرض كنيد $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نگاشت لژاندر باشد. نگاشت $T: C \rightarrow CB(C)$ را k -غيرپخشى برگمن مجموعه مقدار گويند، اگر $k > 0$ موجود باشد به طوري كه

$$BH^{\gamma}(Tx, Ty) \leq k(Bdist^{\gamma}(x, Ty) + Bdist^{\gamma}(Tx, y)),$$

به ازاء هر $x, y \in C$.

نگاشت مجموعه مقدار $T: C \rightarrow CB(C)$ را غيرپخشى برگمن گويند، اگر $k = \frac{1}{\gamma}$ به عبارتي

$$\gamma BH^{\gamma}(Tx, Ty) \leq (Bdist^{\gamma}(x, Ty) + Bdist^{\gamma}(Tx, y)),$$

به ازاء هر $x, y \in C$.

تعريف ۳-۳: فرض كنيد $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نگاشت لژاندر باشد. نگاشت $T: C \rightarrow CB(C)$ را شبه غيرانبساطى برگمن مجموعه مقدار گويند، هرگاه $F(T) \neq \emptyset$ و $BH^{\gamma}(Tp, Tx) \leq D_f(p, x)$

توجه ۳-۴: به راحتی مى‌توان نشان داد كه:

- اگر X فضاى هيلبرت و $f(x) = \frac{1}{\gamma} \|x\|^{\gamma}$ باشند، آنگاه $H^{\gamma}(Tx, Ty) = \gamma BH^{\gamma}(Tx, Ty)$ و بنابر اين تعريف نگاشت k -غيرپخشى برگمن مجموعه مقدار به نگاشت k -غيرپخشى مجموعه مقدار تبديل مى‌شود.
- اگر $T: C \rightarrow CB(C)$ نگاشت غيرپخشى برگمن و $F(T) \neq \emptyset$ باشد، آنگاه T نگاشت شبه غيرانبساطى برگمن مجموعه مقدار است. بعلاوه، براى هر $x \in C$ و $p \in F(T)$ داريم:

$$\begin{aligned} \gamma BH^{\gamma}(Tp, Tx) &\leq Bdist^{\gamma}(p, Tx) + Bdist^{\gamma}(Tp, x) \\ &\leq BH^{\gamma}(Tp, Tx) + D_f(p, x). \end{aligned}$$

$$BH^{\gamma}(Tp, Tx) \leq D_f(p, x) \quad \text{در نتيجه}$$

- بنا به تعريف ۳-۲، نگاشت $T: C \rightarrow C$ غيرپخشى برگمن است اگر

$$\gamma D_f(Tx, Ty) \leq D_f(x, Ty) + D_f(Tx, y), \quad \forall x, y \in C.$$

مثال ۳-۴: فرض كنيد $C = [-\gamma, 0]$ باشد. نگاشت مجموعه مقدار $T: C \rightarrow CB(C)$ را به صورت زير تعريف مى‌كنيم:

$$T(x) = \begin{cases} \cdot, & x \in [-\gamma, 0], \\ \left[\frac{x}{\sqrt[\gamma]{\gamma(1-x)}}, \cdot \right], & x \in [-\gamma, -\gamma], \end{cases}$$

نشان مى‌دهيم T نگاشت غيرپخشى برگمن با تابع $f(x) = x^{\gamma}$ است. حالات زير را خواهيم داشت:

حالت ۱) اگر $x, y \in [-\gamma, 0]$ ، آنگاه $BH(Tx, Ty) = 0$.

حالت ۲) اگر $x \in [-\gamma, 0]$ و $y \in [-\gamma, -\gamma]$ ، آنگاه $Tx = \{\cdot\}$ و $Ty = \left[\frac{y}{\sqrt[\gamma]{\gamma(1-y)}}, \cdot \right]$ در نتيجه

$$BH^{\gamma}(Tx, Ty) = \sup_{b \in Ty} D_f(\cdot, b) = \sup_{b \in Ty} \gamma b^{\gamma} = \frac{\gamma}{\gamma} \left(\frac{y}{1-y} \right)^{\gamma}.$$

از طرفى

$$Bdist^r(Tx, y) = D_f(\cdot, y) = ry^r.$$

بنابراین

$$BH^r(Tx, Ty) \leq \frac{r}{r} y^r \leq \frac{1}{r} (Bdist^r(Tx, y) + Bdist^r(x, Ty)).$$

به طور مشابه داریم

$$BH^r(Ty, Tx) \leq \frac{1}{r} y^r \leq \frac{1}{r} (Bdist^r(Ty, x) + Bdist^r(y, Tx)).$$

حالت (۳) اگر $x, y \in [-r, -2]$ و $y \leq x$ ، آنگاه $Tx = \left[\frac{x}{\sqrt[r]{r(1-x)}}, \cdot \right]$ و $Ty = \left[\frac{y}{\sqrt[r]{r(1-y)}}, \cdot \right]$.

بنابراین

$$\begin{aligned} BH^r(Tx, Ty) &= \max \left\{ \sup_{a \in Tx} \inf_{b \in Ty} \{a^r + rb^r - rab^r\}, \right. \\ &\quad \left. \sup_{b \in Ty} \inf_{a \in Tx} \{a^r + rb^r - rab^r\} \right\} \\ &= \sup_{b \in Ty} \inf_{a \in Tx} \{a^r + rb^r - rab^r\} \\ &= \frac{1}{r} \left(\frac{x}{1-x} \right)^r + \frac{r}{r} \left(\frac{y}{1-y} \right)^r - r \left(\frac{x}{1-x} \right) \left(\frac{y}{1-y} \right)^r, \end{aligned}$$

و

$$Bdist^r(Tx, y) = \frac{1}{r} \left(\frac{x}{1-x} \right)^r + ry^r - \frac{ry^r}{\sqrt[r]{r}} \left(\frac{x}{1-x} \right),$$

$$Bdist^r(x, Ty) = x^r + \frac{r}{r} \left(\frac{y}{1-y} \right)^r - \frac{rx}{\sqrt[r]{r}} \left(\frac{y}{1-y} \right)^r.$$

بنابراین

$$BH^r(Tx, Ty) \leq \frac{1}{r} (Bdist^r(Tx, y) + Bdist^r(x, Ty)).$$

به طریق مشابه داریم

$$BH^r(Ty, Tx) \leq \frac{1}{r} (Bdist^r(Ty, x) + Bdist^r(y, Tx)).$$

حالت (۴) اگر $x, y \in [-r, -2]$ و $x < y$ ، اثبات این قسمت مشابه حالت ۳ می‌باشد.

لم ۳-۵: فرض کنید $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ و $a \in A, A, B \in CB(C)$ ، نگاشت لژاندر باشد.

(۱) برای هر $b \in B, \varepsilon > 0$ وجود دارد به طوری که

$$D_f(a, b) \leq BH^r(A, B) + \varepsilon.$$

(۲) اگر B فشردده و f مشتق‌پذیر فرشه یکنواخت و روی زیرمجموعه‌های کراندار X ، کراندار باشد، آنگاه $b \in B$

وجود دارد به طوری که

$$D_f(a, b) \leq BH^r(A, B).$$

اثبات: اثبات قسمت (۱) بدیهی است. به اثبات قسمت (۲) می‌پردازیم. فرض کنید $n \in \mathbb{N}$ و $\varepsilon = \frac{1}{n}$. بنا به

(۱)، $b_n \in B$ وجود دارد به طوری که

$$D_f(a, b_n) \leq BH^r(A, B) + \frac{1}{n}.$$

چون B فشردده است پس زیر دنباله $\{b_n\}$ از $\{b_n\}$ وجود دارد به طوری که $b_n \rightarrow b \in B$. از رابطه بالا و

تعریف فاصله برگمن داریم:

$$f(a) - f(b_{n_i}) - \langle a - b_{n_i}, \nabla f(b_{n_i}) \rangle \leq BH^\gamma(A, B) + \frac{1}{n_i}.$$

با میل دادن $i \rightarrow \infty$ ، در رابطه بالا و استفاده از لم ۲-۲ نتیجه حاصل خواهد شد.

لم ۳-۶: فرض کنید $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نگاشت لژاندر، مشتق‌پذیر فرشه یکنواخت و روی زیرمجموعه‌های کراندار X ، کراندار و $T: C \rightarrow k(C)$ نگاشت k -غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار باشد که در آن $k \in \left(0, \frac{1}{\gamma}\right]$ اگر $x, y \in C$ و $a \in Tx$ ، آنگاه $b_1, b_2 \in Ty$ وجود دارند به طوری که

$$\begin{aligned} D_f(a, b_1) &\leq BH^\gamma(Tx, Ty) \\ &\leq \frac{k}{1-k} (D_f(x, y) + \langle x - a, \nabla f(y) - \nabla f(b_1) \rangle). \end{aligned}$$

(ب)

$$\begin{aligned} D_f(b_2, a) &\leq BH^\gamma(Ty, Tx) \\ &\leq \frac{k}{1-k} (D_f(y, x) + \langle y - b_2, \nabla f(x) - \nabla f(a) \rangle). \end{aligned}$$

اثبات: الف) فرض کنید $x, y \in C$ و $a \in Tx$ ، از لم ۳-۵، $b_1 \in Ty$ وجود دارد به طوری که

$$D_f(a, b_1) \leq BH^\gamma(Tx, Ty).$$

با بکار بردن مشخصه سه نقطه‌ای فاصله برگمن داریم:

$$\begin{aligned} \frac{1}{k} BH^\gamma(Tx, Ty) &\leq B \text{dist}^\gamma(Tx, y) + B \text{dist}^\gamma(x, Ty) \\ &\leq D_f(a, y) + D_f(x, b_1) \\ &= D_f(a, x) + \langle a - x, \nabla f(x) - \nabla f(y) \rangle + D_f(x, y) \\ &\quad + D_f(x, a) + \langle x - a, \nabla f(a) - \nabla f(b_1) \rangle + D_f(a, b_1) \\ &= \langle a - x, \nabla f(a) - \nabla f(x) \rangle + D_f(x, y) + D_f(a, b_1) \\ &\quad + \langle a - x, \nabla f(x) - \nabla f(y) \rangle + \langle x - a, \nabla f(a) - \nabla f(b_1) \rangle \\ &\leq \langle x - a, \nabla f(y) - \nabla f(b_1) \rangle + D_f(x, y) + BH^\gamma(Tx, Ty). \end{aligned}$$

که ایجاب می‌کند

$$\begin{aligned} D_f(a, b_1) &\leq BH^\gamma(Tx, Ty) \\ &\leq \frac{k}{1-k} (D_f(x, y) + \langle x - a, \nabla f(y) - \nabla f(b_1) \rangle). \end{aligned}$$

(ب) مشابه حالت الف اثبات می‌شود.

تعریف ۳-۷: نگاشت $B: X \rightarrow X^*$ را پیوسته دنباله‌ای ضعیف گویند اگر برای هر دنباله $\{x_n\} \subset X$ که $x_n \rightarrow x$ ، داشته باشیم $Bx_n \rightarrow Bx$

لم ۳-۸: فرض کنید $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نگاشت لژاندر، دنباله‌ای در X و همگرای ضعیف به $x \in X$ باشد. اگر ∇f پیوسته دنباله‌ای ضعیف باشد، آنگاه

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} D_f(x, x_n) = \limsup_{n \rightarrow \infty} D_f(y, x_n) - D_f(y, x), \quad \forall y \in X.$$

اثبات: با استفاده از مشخصه سه نقطه‌ای فاصله برگمن نتیجه حاصل می‌شود.

گزاره ۳-۹: فرض کنید $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نداشت لژاندر، مشتق‌پذیر فرشه و روی زیرمجموعه‌های کراندار، کراندار و $T: C \rightarrow k(C)$ نگاشت $-k$ غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار باشد به طوری که $k \in \left(0, \frac{1}{\nu}\right]$. اگر $\{x_n\}$ دنباله‌ای در C باشد به طوری که $x_n \rightarrow p$ و $\lim_{n \rightarrow \infty} \|x_n - y_n\| = 0$ که در آن $y_n \in Tx_n$ ، آنگاه $p \in Tp$. اثبات: فرض کنید $\{x_n\}$ دنباله‌ای در C باشد به طوری که $x_n \rightarrow p$ و $\lim_{n \rightarrow \infty} \|x_n - y_n\| = 0$ که در آن $y_n \in Tx_n$. از لم ۳-۶ وجود دارد به طوری که

$$D_f(y_n, z_n) \leq \frac{k}{1-k} (D_f(x_n, p) + \langle x_n - y_n, \nabla f(p) - \nabla f(z_n) \rangle).$$

چون Tp فشرده و $z_n \in Tp$ ، زیردنباله $\{z_{n_i}\}$ از $\{z_n\}$ وجود دارد به طوری که $z_{n_i} \rightarrow z \in Tp$. به ازای هر $x \in X$ تابع $g: X \rightarrow [0, \infty)$ را به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$g(x) := \frac{k}{1-k} \limsup_{i \rightarrow \infty} D_f(x_{n_i}, x).$$

با استفاده از مشخصه سه نقطه‌ای فاصله برگمن برای هر $x \in X$ داریم

$$g(x) = \frac{k}{1-k} \left(\limsup_{i \rightarrow \infty} D_f(x_{n_i}, p) + D_f(p, x) \right),$$

که ایجاب می‌کند

$$g(z) = g(p) + \frac{k}{1-k} D_f(p, z). \quad (1)$$

با استفاده از مشخصه سه نقطه‌ای فاصله برگمن، پیوستگی یکنواخت نگاشت f روی زیرمجموعه‌های کراندار (به قضیه ۱۸-۲ [۲۶] مراجعه کنید) X ، لم ۲-۲ و رابطه فوق داریم:

$$\begin{aligned} g(z) &= \frac{k}{1-k} \limsup_{i \rightarrow \infty} D_f(x_{n_i}, z) = \frac{k}{1-k} \limsup_{i \rightarrow \infty} \\ & \left(D_f(y_{n_i}, z) - D_f(y_{n_i}, x_{n_i}) + \langle y_{n_i} - x_{n_i}, \nabla f(z) \rangle \right) - \nabla f(x_{n_i}) \\ &= \frac{k}{1-k} \limsup_{i \rightarrow \infty} (D_f(y_{n_i}, z_{n_i}) - D_f(z, z_{n_i}) + \langle y_{n_i} - z, \nabla f(z_{n_i}) - \nabla f(z) \rangle) \\ &= \frac{k}{1-k} \limsup_{i \rightarrow \infty} D_f(y_{n_i}, z) \\ &= \frac{k}{1-k} \limsup_{i \rightarrow \infty} D_f(y_{n_i}, z_{n_i}) \\ &\leq \frac{k}{1-k} \limsup_{i \rightarrow \infty} (D_f(x_{n_i}, p) + \langle x_{n_i} - y_{n_i}, \nabla f(p) - \nabla f(z_{n_i}) \rangle) = g(p). \end{aligned}$$

روابط فوق و رابطه (۱)، ایجاب می‌کند که $D_f(p, z) = 0$. چون f لژاندر است پس $p = z$.

لم ۳-۱۰: فرض کنید $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نداشت لژاندر و $T: C \rightarrow CB(C)$ نگاشت غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار باشد. اگر به ازای هر $p \in F(T)$ داشته باشیم $Tp = \{p\}$ ، آنگاه $F(T)$ بسته و محدب است.

اثبات: فرض کنید $\{x_n\}$ دنباله‌ای در $F(T)$ باشد به طوری که $x_n \rightarrow x$ و $a \in Tx$. با استفاده از توجه ۳-۴ داریم

$$\begin{aligned} D_f(x, a) &= \lim_{n \rightarrow \infty} D_f(x_n, a) = \lim_{n \rightarrow \infty} B \text{dist}^\nu(Tx_n, x) \\ &\leq \lim_{n \rightarrow \infty} BH^\nu(Tx_n, Tx) \leq \lim_{n \rightarrow \infty} D_f(x_n, x). \end{aligned}$$

در نتیجه $a = x$ بنابراین $F(T)$ بسته است. اکنون نشان می‌دهیم که $F(T)$ محدب است. فرض کنید

که در آن $p = Tp_1 + (1-t)p_2$ و $p_1, p_2 \in F(T)$ و $t \in (0,1)$. فرض کنید $z \in Tp$ ، از توجه ۳-۴

داریم

$$\begin{aligned} D_f(p, z) &= f(p) - f(z) - \langle p - z, \nabla f(z) \rangle \\ &= f(p) - f(z) - \langle tp_1 + (1-t)p_2 - z, \nabla f(z) \rangle \\ &= f(p) - f(z) - t\langle p_1 - z, \nabla f(z) \rangle - (1-t)\langle p_2 - z, \nabla f(z) \rangle \\ &= f(p) + tD_f(p_1, z) + (1-t)D_f(p_2, z) - tf(p_1) - (1-t)f(p_2) \\ &= f(p) + tBdist^*(Tp_1, z) + (1-t)Bdist^*(Tp_2, z) - tf(p_1) \\ &\leq f(p) + tBH^*(Tp_1, Tp) + (1-t)BH^*(Tp_2, Tp) - tf(p_1) - (1-t)f(p_2) \\ &\leq f(p) + tD_f(p_1, p) + (1-t)D_f(p_2, p) - tf(p_1) - (1-t)f(p_2) \\ &= \langle p - tp_1 - (1-t)p_2, \nabla f(p) \rangle = 0, \end{aligned}$$

بنابراین $z = p$ ، در نتیجه $F(T)$ محدب است.

لم ۳-۱۱: [۲۷] فرض کنید $g: C \rightarrow (-\infty, +\infty]$ نگاشت محدب، سره و نیم‌پیوسته پایین باشد و همچنین

$g(x_n) \rightarrow \infty$ وقتی $\|x_n\| \rightarrow \infty$. در این صورت $x \in \text{dom}(g)$ وجود دارد به طوری که

$$g(x) = \inf\{g(x_n) : x_n \in C\}.$$

فرض کنید l^∞ فضای باناخ دنباله‌های کراندار با نرم سوپریمم باشد و μ عضوی از $(l^\infty)^*$ باشد. مقدار μ در $f =$

$(a_1, a_2, \dots)$ را با نماد $\mu(f)$ نشان می‌دهیم. مقدار $\mu(f)$ را اغلب با نماد $\mu_n(a_n)$ نیز نمایش می‌دهند. تابع

خطی μ روی l^∞ حد باناخ نامیده می‌شود اگر $\|\mu\| = \mu(1, 1, \dots) = 1$ و $\mu_n(a_{n+1}) = \mu_n(a_n)$

لم ۳-۱۲: فرض کنید C زیر مجموعه بسته، محدب و غیر تهی از فضای باناخ هموار و p -محدب یکنواخت X

$f_p(\cdot) = \frac{1}{p} \|\cdot\|^p$ و $\{x_n\}$ دنباله ای کراندار در X باشند. همچنین فرض کنید که μ حد باناخ باشد. اگر

$g: C \rightarrow \mathbb{R}$ به صورت

$$g(z) = \mu_n D_{f_p}(z, x_n), \quad \forall z \in C,$$

تعریف شود، آنگاه $Z \in C$ منحصر به فردی موجود است به طوری که

$$g(z) = \inf\{g(x) : x \in X\}.$$

اثبات: فرض کنید $z, y \in C$ و $\alpha \in [0, 1]$. از قضایای ۲-۱۰، ۲-۱۱، لم ۲-۷، تعریف فاصله برگمن و

$\nabla f_p = J_X^p$ برای هر $n \in \mathbb{N}$ داریم:

$$\begin{aligned} D_{f_p}(\alpha z + (1-\alpha)y, x_n) &= f_p(\alpha z + (1-\alpha)y) - f_p(x_n) - \langle \alpha z + (1-\alpha)y, J_X^p(x_n) \rangle \\ &\leq \alpha f_p(z) + (1-\alpha)f_p(y) - \alpha(1-\alpha)\rho_r(\|z-y\|) - f(x_n) \\ &\quad - \langle \alpha z + (1-\alpha)y, J_X^p(x_n) \rangle \\ &= \alpha D_{f_p}(z, x_n) + (1-\alpha)D_{f_p}(y, x_n) - \alpha(1-\alpha)\rho_r(\|z-y\|). \end{aligned}$$

از طرفی چون μ حد باناخ است داریم

(۲)

$$g(\alpha z + (1-\alpha)y) \leq \alpha g(z) + (1-\alpha)g(y) - \alpha(1-\alpha)\rho_r(\|z-y\|).$$

بنابراین g نگاشتی محدب است. فرض کنید $z \in C$ و $\{z_m\}$ دنباله‌ای در C باشد به طوری که $z_m \rightarrow z$. از

مشخصه سه نقطه ای فاصله برگمن برای هر $m, n \in \mathbb{N}$ داریم:

(۳)

$$\begin{aligned} D_{f_p}(z_m, x_n) - D_{f_p}(z, x_n) &= \langle z - z_m, J_X^p(x_n) - J_X^p(z_m) \rangle - D_{f_p}(z, z_m) \\ &\leq \|z - z_m\| \|J_X^p(x_n) - J_X^p(z_m)\| \end{aligned}$$

$$\leq \|z - z_m\| M_1,$$
 که در آن $M_1 = \text{Sup}\{\|J_X^p(x_n)\| + \|J_X^p(z_m)\|, m, n \in \mathbb{N}\}$. به طور مشابه داریم

$$D_{f_p}(z, x_n) - D_{f_p}(z_m, x_n) \leq \|z - z_m\| M_2, \quad (۴)$$
 که در آن $M_2 = \text{Sup}\{\|J_X^p(x_n)\| + \|J_X^p(z)\|, n \in \mathbb{N}\}$. قرار می‌دهیم $M = \text{Max}\{M_1, M_2\}$. با استفاده از (۳) و (۴) داریم

$$\begin{aligned}
 |g(z_m) - g(z)| &\leq \|z - z_m\| M. \\
 \text{که پیوستگی } g \text{ را ایجاب می‌کند. فرض کنید } \{z_m\} &\text{ دنباله ای در } C \text{ باشد به طوری که } \|z_m\| \rightarrow \infty \text{ داریم} \\
 \tau(\|z - z_m\|)^p &\leq D_{f_p}(z_m, z) \\
 &\leq D_{f_p}(z_m, x_n) + \langle z_m - z, J_X^p(x_n) - J_X^p(z) \rangle \\
 &\leq D_{f_p}(z_m, x_n) + \|z - z_m\| \|J_X^p(x_n) - J_X^p(z)\| \\
 &\leq D_{f_p}(z_m, x_n) + (\|z_m\| + \|z\|)(M + \|J_X^p(z)\|), \\
 \text{که در آن } M &= \text{Sup}\{\|J_X^p(x_n)\|, n \in \mathbb{N}\} \text{ داریم.} \\
 \tau(\|z_m\| - \|z\|)^p - (\|z_m\| + \|z\|)(M + \|J_X^p(z)\|) &\leq D_{f_p}(z_m, x_n).
 \end{aligned}$$

بنابراین

$$\tau(\|z_m\| - \|z\|)^p \left(1 - \frac{(\|z_m\| + \|z\|)(M + \|J_X^p(z)\|)}{(\|z_m\| - \|z\|)^p} \right) \leq D_{f_p}(z_m, x_n).$$

و در نتیجه

$$\tau(\|z_m\| - \|z\|)^p \left(1 - \frac{(\|z_m\| + \|z\|)(M + \|J_X^p(z)\|)}{(\|z_m\| - \|z\|)^p} \right) \leq \mu_n D_{f_p}(z_m, x_n).$$

در نتیجه $g(z_m) \rightarrow \infty$ وقتی که $\|z_m\| \rightarrow \infty$. بنابراین از لم ۳-۱۱ ، $z \in C$ وجود دارد به طوری که

$$g(z) = \inf\{g(x) : x \in X\}.$$

از رابطه (۲) نتیجه می‌شود که g محدب اکید است و در نتیجه Z منحصر به فرد می‌باشد.

مشابه قضیه‌های ۱ و ۲ از [۳] می‌توانیم قضایای زیر را ثابت کنیم.

قضیه ۳-۱۳: فرض کنید C زیر مجموعه بسته، محدب و ناتهی از فضای باناخ p -محدب یکنواخت X ، $f_p(\cdot) = \frac{1}{p} \|\cdot\|^p$ و T نگاشت مجموعه مقدار از C به توی $CB(C)$ باشد. فرض کنید $z \in C$ و دنباله کراندار $\{z_n\}$ موجود باشند به طوری که برای هر $n \in \mathbb{N}$ داشته باشیم $z_n \in Tz_{n-1}$. اگر برای هر $y \in C$ ، $a \in Ty$ موجود باشد به طوری که

$$\mu_n D_{f_p}(a, z_n) \leq \mu_n D_{f_p}(y, z_n),$$

آنگاه T در C دارای نقطه ثابت است.

قضیه زیر وجود نقطه ثابت برای نگاشت غیر پخشی برگمن را بیان می‌کند.

قضیه ۳-۱۴: فرض کنید C زیر مجموعه بسته، محدب و ناتهی از فضای باناخ p -محدب یکنواخت X ، $f_p(\cdot) = \frac{1}{p} \|\cdot\|^p$ و $T: C \rightarrow C$ نگاشت غیر پخشی برگمن باشد. اگر $z \in C$ موجود باشد به طوری که $\{T^n z\}$ کراندار باشد، در این صورت T در C دارای نقطه ثابت است.

۴- نتیجه همگرایی

در این بخش، قضیه همگرایی ضعیف زیر را برای تقریب نقطه ثابت مشترک یک خانواده متناهی از نگاشت‌های غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار در فضاهای باناخ ارائه خواهیم داد.

قضیه ۴-۱: فرض کنید C زیرمجموعه بسته، محدب و ناتهی از فضای باناخ انعکاسی X باشد و $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ نگاشت لژاندر ابرافزاینده که روی زیرمجموعه‌های کراندار X ، کراندار، مشتق‌پذیر فرشه یکنواخت و کلا محدب باشد. فرض کنید ∇f پیوسته ضعیف دنباله‌ای باشد. فرض کنید $T_i: K(C) \rightarrow K(C) (i = 1, \dots, m)$ دسته‌ای متناهی از نگاشت‌های غیرپخشی برگمن مجموعه مقدار باشند به طوری که $\Omega = \bigcap_{i=1}^m F(T_i)$ ناتهی و برای هر $p \in \Omega$ ، $T_i(p) = \{p\}$ برای $x_1 \in C$ دنباله $\{x_n\}$ را به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$x_{n+1} = \overline{Proj}_C^f \left[\nabla f^* \left(\alpha_n \cdot \nabla f(x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} \nabla f(z_{n,i}) \right) \right],$$

که در آن $\alpha_n \in (0, 1)$ ، $z_{n,i} \in T_i(x_n)$ و $\sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} = 1$ و $\liminf \alpha_n > 0$ به ازای هر $n \in \mathbb{N}$ و $(i = 1, 2, \dots, m)$ در این صورت $\{x_n\}$ به عضوی از Ω همگرایی ضعیف است.

اثبات: فرض کنید $p \in \Omega$. با استفاده از توجه ۳-۴ داریم:

$$\begin{aligned} & D_f(p, x_{n+1}) \\ & \leq D_f \left(p, \nabla f^* \left(\alpha_n \cdot \nabla f(x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} \nabla f(z_{n,i}) \right) \right) \\ & \leq \alpha_n \cdot D_f(p, x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} D_f(p, z_{n,i}) \\ & = \alpha_n \cdot D_f(p, x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} B \text{dist}^\vee(T_{ip}, z_{n,i}) \\ & \leq \alpha_n \cdot D_f(p, x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} B H^\vee(T_{ip}, T_i x_n) \\ & \leq \alpha_n \cdot D_f(p, x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} D_f(p, x_n) = D_f(p, x_n). \end{aligned}$$

بنابراین $\lim_{n \rightarrow \infty} D_f(p, x_n)$ موجود است. فرض کنید

$r = \max_i \sup_n \{\|\nabla f(x_n)\|, \|\nabla f(z_{n,i})\|\}$ چون $\{x_n\}$ و $\{z_{n,i}\}$ کراندار هستند و ∇f نیز روی زیرمجموعه‌های کراندار X ، کراندار است، داریم $r < \infty$ (به گزاره ۱-۱-۱۱ [۸] مراجعه شود). با استفاده از لم ۲-۲، قضیه ۲-۸ و $dom f^* = X^*$ ، f^* ابرافزاینده و روی زیرمجموعه‌های کراندار X^* محدب یکنواخت است. فرض کنید $\rho_r^*: [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ اندازه تحدب یکنواخت f^* باشد. با بکار بردن لم ۲-۷ برای هر $1 \leq i \leq m$ داریم:

$$\begin{aligned}
& D_f(p, x_{n+1}) \\
& \leq D_f\left(p, \nabla f^*(\alpha_{n,0} \nabla f(x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} \nabla f(z_{n,i}))\right) \\
& = V_f(p, \alpha_{n,\cdot} \nabla f(x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} \nabla f(z_{n,i})) \\
& = f(p) + f^*(\alpha_{n,\cdot} \nabla f(x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} \nabla f(z_{n,i})) \\
& - \langle p, \alpha_{n,0} \nabla f(x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} \nabla f(z_{n,i}) \rangle \\
& \leq f(p) + \alpha_{n,\cdot} f^*(\nabla f(x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} f^* \nabla f(z_{n,i})) \\
& - \langle p, \alpha_{n,0} \nabla f(x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} \nabla f(z_{n,i}) \rangle \\
& - \alpha_{n,\cdot} \alpha_{n,j} \rho_r^* \|\nabla f(x_n) - \nabla f(z_{n,j})\| \\
& = \alpha_{n,\cdot} D_f(p, x_n) + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} D_f(p, z_{n,i}) \\
& - \alpha_{n,\cdot} \alpha_{n,j} \rho_r^* \|\nabla f(x_n) - \nabla f(z_{n,j})\| \\
& \leq D_f(p, x_n) - \alpha_{n,\cdot} \alpha_{n,j} \rho_r^* \|\nabla f(x_n) - \nabla f(z_{n,j})\|.
\end{aligned}$$

بنابراین برای هر $1 \leq i \leq m$ داریم

$$\alpha_{n,\cdot} \alpha_{n,j} \rho_r^* (\|\nabla f(x_n) - \nabla f(z_{n,j})\|) \leq D_f(p, x_n) - D_g(p, x_{n+1}). \quad (5)$$

چون $\liminf_{n \rightarrow \infty} \alpha_{n,\cdot} \alpha_{n,j} > 0$ داریم $\rho_r^* \|\nabla f(x_n) - \nabla f(z_{n,j})\| \rightarrow 0$ اکنون برای هر $1 \leq j \leq m$

نشان می‌دهیم که

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \|\nabla f(x_n) - \nabla f(z_{n,j})\| = 0.$$

اگر رابطه فوق برقرار نباشد، آنگاه $\varepsilon > 0$ و زیر دنباله $\{n_k\}$ از $\{n\}$ وجود دارند به طوری که

$$\|\nabla f(x_{n_k}) - \nabla f(z_{n_k,j})\| \geq \varepsilon.$$

چون ρ_r^* غیر نزولی است، پس برای هر $k \in \mathbb{N}$ داریم

$$\rho_r^*(\varepsilon) \leq \rho_r^*(\|\nabla f(x_{n_k}) - \nabla f(z_{n_k,j})\|),$$

با میل دادن $k \rightarrow \infty$ در نامساوی فوق داریم $\rho_r^*(\varepsilon) \leq 0$ که با محدب یکنواخت بودن f^* روی

زیرمجموعه‌های کراندار X^* تناقض دارد. از رابطه (5) و محدب یکنواخت بودن ∇f^* روی زیرمجموعه‌های کراندار

X^* برای هر $1 \leq i \leq m$ داریم

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \|x_n - z_{n,j}\| = 0. \quad (6)$$

چون $\{x_n\}$ کراندار است، پس زیر دنباله $\{x_{n_m}\}$ از $\{x_n\}$ وجود دارد به طوری که $x_{n_m} \rightarrow q$. بنابراین از گزاره

۳-۹ و (6) نتیجه می‌شود که $q \in \Omega$. فرض کنید $\{x_{k_m}\}$ زیر دنباله دیگری از $\{x_n\}$ باشد به طوری که

$x_{k_m} \rightarrow p$ و $p \neq q$ با استفاده از لم ۳-۸ داریم

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} D_f(p, x_n) &= \lim_{m \rightarrow \infty} D_f(p, x_{k_m}) < \lim_{m \rightarrow \infty} D_f(q, x_{k_m}) \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} D_f(q, x_n) = \lim_{m \rightarrow \infty} D_f(q, x_{n_m}) \\ &< \lim_{m \rightarrow \infty} D_f(p, x_{n_m}) = \lim_{n \rightarrow \infty} D_f(p, x_n), \end{aligned}$$

که تناقض است و این اثبات را کامل می‌کند.

نتیجه ۴-۲: فرض کنید C زیرمجموعه بسته، محدب و ناتهی از فضای هیلبرت H و $T_i: C \rightarrow k(C)$ دسته‌ای متناهی از نگاشت‌های غیرپخشی مجموعه مقدار باشند به طوری که $\Omega = \bigcap_{i=1}^m F(T_i)$ ناتهی و برای هر $p \in \Omega$ داشته باشیم $T_i(p) = \{p\}$. دنباله $\{x_n\}$ را برای هر $x_1 \in C$ به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$x_{n+1} = P_C \left(\alpha_n \cdot x_n + \sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} z_{n,i} \right),$$

که در آن $z_{n,i} \in T_i(x_n)$ ، $\alpha_{n,i} \subset (0, 1)$ ، $\sum_{i=1}^m \alpha_{n,i} = 1$ و $\liminf \alpha_n, \alpha_{n,i} > 0$ ، به ازای هر $n \in \mathbb{N}$ و $(i = 1, 2, \dots, m)$ در این صورت $\{x_n\}$ به عضوی از Ω همگرای ضعیف است.

- [۱] F. Kohsaka, and W. Takahashi, "Proximal point algorithm with Bregman functions in Banach spaces", *J. Nonlinear Convex Anal.* ۶, pp. ۵۰۵-۵۲۳, ۲۰۰۵.
- [۲] S. Iemoto, and W. Takahashi, "Approximating common fixed points of nonexpansive mappings and nonspreading mappings in a Hilbert space", *Nonlinear Anal.* ۷۱, pp. ۲۰۸۰-۲۰۸۹, ۲۰۰۹.
- [۳] W. Cholamjiaky, S. Suantai, and Y.J. Cho, "Fixed points for nonspreading-type multi-valued mappings: existence and convergence results", *Ann. Acad. Rom. Sci. Ser. Math. Appl.* Vol. ۱۰, No. ۲, ۲۰۱۸.
- [۴] S. Suantai, P. Cholamjiak, Y. J. Cho, and W. Cholamjiak, "On solving split equilibrium problems and fixed point problems of nonspreading multi-valued mappings in Hilbert spaces", *Fixed Point Theory Appl.* ۲۰۱۶.
- [۵] L. M. Bregman, "A relaxation method for finding the common point of convex sets and its application to the solution of problems in convex programming, USSR Comput", *Math. Math. Phys.* ۷, pp. ۲۰۰-۲۱۷, ۱۹۶۷.
- [۶] H. H. Bauschke, J. M. Borwein, and P. L. Combettes, "Essential smoothness, essential strict convexity, and Legendre functions in Banach spaces", *Commun. Contemp. Math.* ۳, ۶۱۵-۶۴۷, ۲۰۰۱.
- [۷] H. H. Bauschke, J. M. Borwein, and P. L. Combettes, "Bregman monotone optimization algorithms", *SIAM J. Control Optim.* ۴۲, pp. ۵۹۶-۶۳۶, ۲۰۰۳.
- [۸] D. Butnariu, and A. N. Iusem, "Totally Convex Functions for Fixed Points Computation and Infinite Dimensional Optimization", Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, The Netherlands, ۲۰۰۰.
- [۹] D. Butnariu, A. N. Iusem, and C. Zalinescu, "On uniform convexity, total convexity and convergence of the proximal point and outer Bregman projection algorithms in Banach spaces", *J. Convex Anal.* ۱۰, pp. ۳۵-۶۱, ۲۰۰۳.
- [۱۰] D. Butnariu, and A. N. Iusem, "Bregman distances, totally convex functions and a method for solving operator equations in Banach spaces", *Abstr. Appl. Anal.* Pp. ۱-۳۹, ۲۰۰۶, Art.
- [۱۱] G. Z. Eskandani, M. Raeisi, and Th. M. Rassias, "A hybrid extragradient method for solving pseudomonotone equilibrium problems using Bregman distance", *J. Fixed Point Theory Appl.* pp. ۲۰:۱۳۲, ۲۰۱۸.
- [۱۲] M. Raeisi, G. Z. Eskandani, and M. Eslamian, "A general algorithm for multiple-sets split feasibility problem involving resolvents and Bregman mappings", *Optimization.* ۶۸, Pp. ۳۰۹-۳۲۷, ۲۰۱۸.
- [۱۳] S. Reich, and S. Sabach, "A strong convergence theorem for a proximal-type algorithm in reflexive Banach spaces", *J. Nonlinear Convex Anal.* ۱۰, pp. ۴۷۱-۴۸۵, ۲۰۰۹.
- [۱۴] S. Reich, and S. Sabach, "Two strong convergence theorems for a proximal method in reflexive Banach spaces", *Numer. Funct. Anal. Optim.* ۳۱, pp. ۲۲-۴۴, ۲۰۱۰.

- [۱۵] S. Reich, and S. Sabach, "Two strong convergence theorems for Bregman strongly nonexpansive operators in reflexive Banach spaces", *Nonlinear Anal.* ۷۳, pp.۱۲۲-۱۳۵, ۲۰۱۰.
- [۱۶] S. Reich, and S. Sabach, "Existence and approximation of fixed points of Bregman firmly nonexpansive operators in reflexive Banach spaces. In: Fixed-point algorithms for inverse problems in science and engineering", optimization and its applications. New York (NY): Springer; pp. ۳۰۱-۳۱۶, ۲۰۱۱.
- [۱۷] J. F. Bonnans, and A. Shapiro, "Perturbation Analysis of Optimization Problems", Springer Verlag, New York, ۲۰۰۰.
- [۱۸] S. Sabach, "Products of finitely many resolvents of maximal monotone mappings in reflexive Banach spaces", *SIAM J. Optim.* ۲۱, pp.۱۲۸۹-۱۳۰۸, ۲۰۱۱.
- [۱۹] Y. I. Alber, "Metric and generalized projection operators in Banach spaces: Properties and applications. in: Kartsatos A.G., Theory and Applications of Nonlinear Operator of Accretive and Monotone Type", Marcel Dekker, New York, pp.۱۵-۵۰, ۱۹۹۶.
- [۲۰] Y. Censor, and A. Lent, "An iterative row-action method for interval convex programming", *J. Optim. Theory Appl.* ۳۴, pp.۳۲۱-۳۵۳, ۱۹۸۱.
- [۲۱] R. P. Phelps, "Convex Functions, Monotone Operators, and Differentiability, second ed. in: Lecture Notes in Mathematics", vol. ۱۳۶۴, Springer Verlag, Berlin, ۱۹۹۳.
- [۲۲] E. Naraghirad, and J. C. Yao, "Bregman weak relatively nonexpansive mappings in Banach spaces", *Fixed Point Theory Appl.* doi: ۱۰.۱۱۸۶/۱۶۸۷-۱۸۱۲-۲۰۱۳-۱۴۱, ۲۰۱۳.
- [۲۳] C. Zalinescu, "Convex analysis in general vector spaces", World Scientific Publishing, Singapore, ۲۰۰۲.
- [۲۴] F. Schopfer, T. Schuster, and A. K. Louis, "An iterative regularization method for the solution of the split feasibility problem in Banach spaces", *Inverse Problems* ۲۴, ۲۰۰۸.
- [۲۵] D. Butnariu, A. N. Iusem, and E. Resmerita, "Total convexity for powers of the norm in uniformly convex Banach spaces", *J. Convex Anal.* ۷, pp.۳۱۹-۳۳۴, ۲۰۰۰.
- [۲۶] A. Ambrosetti, and G. Prodi, "A Primer of Nonlinear Analysis", Cambridge University Press, Cambridge, ۱۹۹۳.
- [۲۷] W. Takahashi, "Nonlinear Functional Analysis, Fixed Point Theory and its Applications", Yokohama Publishers, Yokohama, ۲۰۰۰ (in Japanese).

